

Рис. 1. Графік «сіigma-управління» за встановленими цілями ДПС щодо показника результативності.

Список використаних джерел

1. Редич О. В. Концептуальні основи впровадження системи оцінювання результативних показників діяльності органів ДПС. Модернізація державної податкової служби України у контексті інноваційного розвитку: матеріали науково-практичного семінару. — Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2010. — 224 с.
2. Редич О. В., Губатенко О. А. Результати застосування методології інтегральних критеріїв в оцінюванні діяльності органів ДПС України. Модернізація державної податкової служби України у контексті інноваційного розвитку: матеріали науково-практичного семінару. — Ірпінь: Національний університет ДПС України, 2011. — 268 с.

Романенко В. В.

НДІ фіскальної політики

Університету державної фіскальної служби України

м. Ірпінь

ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТ: ВИЗНАЧЕННЯ ТА ЕТАПИ

Актуальність упровадження комплексної системи управління податковими ризиками держави або державного податкового ризик-менеджменту (далі — ДПРМ) в Україні зумовлюється значно вищими позиціями в відповідних міжнародних рейтингах систем

оподаткування [1, 2] держав, де системи ДПРМ уже застосовуються. Важливим науковим завданням є моделювання впливу якості ДПРМ на стан економічної безпеки України. Для цього слід визначити структуру ДПРМ, як діяльності державних органів, та підходи до визначення якості цієї діяльності.

Податковий ризик держави, враховуючи зазначене у працях [3, 4], визначається автором як комплексне соціально-економічне явище, яке полягає в можливості зниження обсягів податкових надходжень унаслідок впливу на процеси справляння податків низки об'єктивних та суб'єктивних зовнішніх і внутрішніх факторів і характеризується величиною можливих збитків, їх імовірністю та сприйняттям ризику суб'єктами оподаткування.

Державним податковим ризик-менеджментом, на думку автора, називається узгоджена діяльність органів влади та вповноважених посадових осіб, спрямована на зниження до нуля як імовірності реалізації, так і можливих несприятливих наслідків податкових ризиків держави, а також на формування негативного сприйняття податкового ризику всіма суб'єктами оподаткування.

Структура ризик-менеджменту описана як вітчизняними, так і зарубіжними дослідниками, проте описи етапів цієї діяльності науковцями різняться. Британський дослідник Е. Осборн у своїй монографії *Risk Management Made Easy* приводить 5 етапів цієї діяльності [5, с. 16]:

1. Виявлення ризиків (Identify risks)
2. Оцінювання (Quantify risks)
3. Визначення контрзаходів (Identify countermeasures)
4. Застосування контрзаходів (Implement countermeasures)
5. Оцінювання отриманих результатів (Monitor and review).

Українські дослідники В. Вітлінський та Г. Великоіваненко в монографії «Ризикологія в економіці та підприємстві» [3, с. 318]. Виділяють 7 етапів управління ризиками:

1. Інформаційно-аналітичний, який полягає у збиранні інформації про всі можливі джерела ризиків та їх класифікації.

2. Ідентифікація, за якої встановлюються можливі параметри всіх можливих ризиків.

3. Комплексний аналіз ризику (якісний і кількісний) з розрахунком ступеня можливого впливу ризику на функціонування системи.

4. Зниження ступеня ризику — планування дій як для профілактики, так і на випадок реалізації ризику.

5. Контроль можливої чи наявної ситуації, щоби на певній стадії адекватно відреагувати на зміни обставин.

6. Реалізація програми дій опрацювання ризиків за їх виникнення.

7. Аналіз, висновки та пропозиції на перспективу. Оцінювання ефективності та подальше покращення діяльності з управління ризиками.

Розглядаючи приведені вище послідовності кроків з управління ризиками, можна стверджувати, що процес ризик-менеджменту вітчизняними науковцями описується більш детально, адже, крім ідентифікації ризиків, ними пропонується дуже важливий інформаційно-аналітичний етап. Якщо йдеться про управління ризиками невеликої організації, на цей етап можна не зважати, адже він дає можливість оцінити виникнення й тих ризиків, на які організація не зможе впливати. Але організація такого масштабу, як держава, має можливість впливати на дуже широкий спектр можливих ризиків. Також важливим є етап контролю можливої чи наявної ситуації, доцільність якого в ДПРМ продиктована динамікою змін в економічній та податковій системах України й необхідністю вчасно реагувати не лише на наявні, але й на адекватно прогнозовані зміни. При побудові методології ДПРМ, на думку автора, доцільне використання послідовності етапів цієї діяльності, запропонованих українськими науковцями В. Вітлінським та Г. Великоіваненко.

Система ДПРМ повинна мати відповідне їй завданням науково-методологічне, нормативно-правове, організаційно-технічне, кадрове та фінансове забезпечення.

Актуальною проблемою є оцінювання якості ДПРМ. Вона може бути оцінена як сума добутоків нормованих експертних оцінок кожного з зазначених семи етапів ДПРМ на відповідний кожному з них ваговий коефіцієнт.

Система ДПРМ є нормативно та організаційно впорядкованою сукупністю повноважень, обов'язків, дій і функцій органів влади та громадянського суспільства, націленою на зниження до нуля як імовірності реалізації податкових ризиків держави, так і їх негативного впливу, а також на формування негативного сприйняття податкових ризиків усіма суб'єктами оподаткування. Для підвищення рівня законності в оподаткуванні в Україні доцільним є запровадження комплексної системи ДПРМ, яка охоплює співпрацю як органів державної влади між собою, так і ефективну їхню взаємодію з інститутами громадянського суспільства.

Список використаних джерел

1. PWC. Paying Taxes 2014. [Electronic source]. — Access mode: <http://www.pwc.com/gx/en/paying-taxes/data-tables.jhtml> — Name from screen.
2. World Bank Group. Doing Business. Paying Taxes [Electronic source] Access mode: <http://www.doingbusiness.org/data/exploretopics/paying-taxes> — Name from screen.
3. *Вітлінський В. В.* Ризикологія в економіці та підприємстві / В. В. Вітлінський, Г. І. Великоіваненко. — К. : КНЕУ, 2004. — 480 с.
4. *Вітлінський В. В., Редич О. В.* Методологічні основи управління ризиками у адмініструванні податків. Науковий вісник Національного університету ДПС України, № 3(46), 2009. - С.107 — 113.
5. Risk Management Made Easy. Andy Osborne & Ventus Publishing ApS. — 2012. — 56 p.

Савіна С. С.

к.е.н., доцент

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

ОСОБЛИВОСТІ ВИЗНАЧЕННЯ ОПТИМАЛЬНИХ ПАРАМЕТРІВ НАВЧАННЯ НЕЙРОМЕРЕЖІ

Останнім часом у зв'язку з розвитком технологій штучного інтелекту все більшого поширення набуває застосування штучних нейронних мереж для розв'язування широкого спектру задач [1].

Однак, застосування нейронних мереж пов'язане з низкою проблем, одною з яких є визначення оптимальної структури мережі. Вирішується це завдання шляхом проведення значної кількості експериментів. Спочатку обирається деяка початкова конфігурація нейромережі. Наприклад, багатошаровий перцептрон з одним прихованим шаром із кількістю нейронів, за якої кількість параметрів мережі (ваг міжнейронних зв'язків між усіма нейронами сусідніх шарів та параметрів зміщення суматорів всіх нейронів) не перевищуватиме третину від кількості навчальних прикладів. Далі проводиться ряд експериментів з різними конфігураціями. Крім того, для кожної окремої конфігурації слід здійснити кілька запусків оптимізаційної процедури, щоб пере-